

KONG GILGAMESH FRA URUK

På projektets hjemmeside: fs-oest.dk/gilgamesh kan du finde historien læst højt. Koden til siden får du af din lærer.

For mange tusind år siden levede der en konge i det, der i dag hedder Irak. Kongen herskede over byen Uruk - en smuk by med gigantiske firkantede bymure omkring. Kongens navn var Gilgamesh, og han var på mange måder for meget. For høj, for bred, for vred, for stolt, for smuk - og for grov.

Gilgamesh var nemlig ikke bare konge, han var også en gud. Eller det vil sige, han var $\frac{2}{3}$ gud og $\frac{1}{3}$ menneske. Altså dobbelt så meget gud som menneske. Det kunne man godt se på ham. Han var $5\frac{1}{2}$ meter høj, og hans sorte krølledede skæg var $1\frac{1}{2}$ meter langt. Men det var ikke kun hans udseende, der var usædvanligt. Det var hans styrke også. Gilgamesh var stærkere end nogen anden i hele Uruk og omegn.

Men at være større og stærkere end alle andre, er ikke det samme som at være en god konge. Netop det mærkede borgerne i Uruk. Og det er lige præcis her historien begynder.

***

"Nææææste!" råbte Gilgamesh. Han smed en unge mand hen i en bunke af andre forslåede mænd. Gilgamesh så sig omkring.

Hver dag kæmpede han mod 50 mænd, og i dag var ingen undtagelse. "Hvem er den næste?" vrissede Gilgamesh.

Tøvende trådte en ung mand frem. "D-d-det er vist mig", stammede han skræmt.

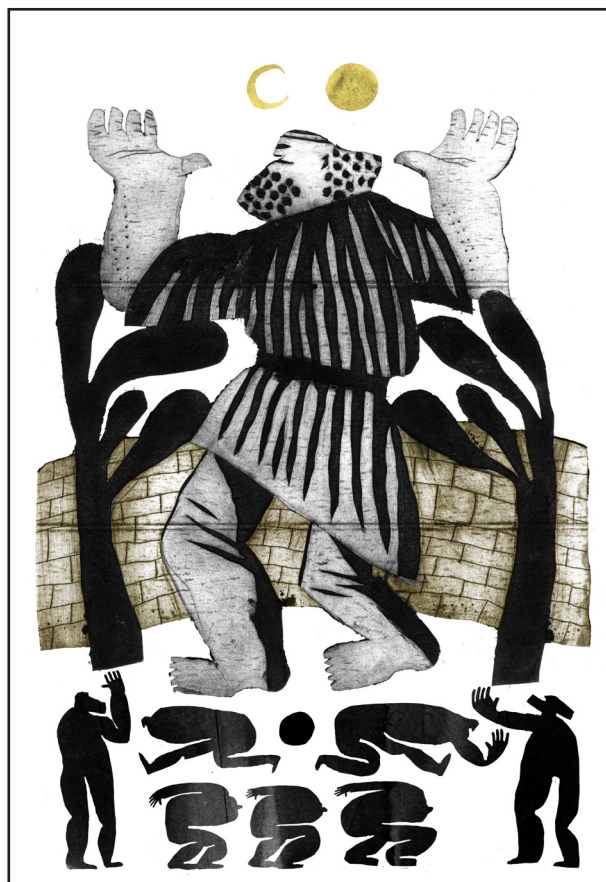
Gilgamesh smilede grumt og kløede sig i skægget.

"Stå ikke der og glo. Kom herhen."

Den unge mand gik rystende hen og stillede sig foran Gilgamesh. Straks kastede Gilgamesh sig over staklen.

"Det går altså ikke længere" sagde folkerne i byen til hinanden.

"Der er snart ikke flere unge mænd, som Gilgamesh ikke har banket" sagde en gammel kone. "De er jo skræmte fra vid og sans".

Folkene i byen besluttede sig for at klage til guderne over Gilgamesh. De bad den smukke gudinde Ishtar om hjælp. Hun var gud for krig og kærlighed.

“Oh hellige Ishtar”, bad de. “Vores konge, Gilgamesh, er alt for grusom. Han tæver alt og alle, og han kræver at tilbringe en nat med alle byens unge piger, inden de skal giftes. Vi lever i evig frygt for ham. Du må hjælpe os!”

Ishtar var normalt ikke en gudinde, man kunne regne med, men hun kunne godt se problemet. Derfor gik hun til de andre guder for at lave en plan. De fandt på at skabe et væsen, der kunne hamle op med Gilgamesh. Det nye væsen skulle kunne sætte Gilgamesh på plads eller få ham til at falde lidt til ro.

Derfor fik Ishtar skaberguden til at forme en mand af ler, og hun kaldte ham Enkidu.

Enkidu havde pels over hele kroppen og levede på sletten uden for Uruk.

“Han ligner mere et dyr end et menneske,” tænkte Ishtar for sig selv.

“Men han er næsten lige så høj og stærk som Gilgamesh og skal nok kunne klare ham. Måske kan han også gøre ham lidt blidere, så de stakkels mennesker i Uruk kan leve i ro og fred.”

Ishtar kastede et sidste blik på Enkidu, der var i gang med at spise græs sammen med gazellerne.

En dag vendte en af Gilgamesh’ jægere hjem fra jagt. Han var helt hvid i hovedet og så meget forskrækket ud.

“Høje konge. Der er en mand derude. Han løber omkring med dyrene, og han er stærk som en kæmpe. Han ødelægger mine fælder. Jeg er virkelig bange for ham. Måske han også kan være farlig for vores by?”

Gilgamesh lyttede til jægeren, mens han tænkte. Så sagde han: “Jeg ved, hvad du skal gøre. Selv den vildeste vildmand kan ikke stå for en dejlig dame.”

Jægeren så forvirret ud. “En dejlig dame?”

“Ja,” sagde Gilgamesh, “så han kan blive forelsket.”

Og sådan gik det til, at der en dag dukkede en dame op ved vandhullet på sletten hos Enkidu. Der blev hun i seks dage og syv nætter. Hun fik Enkidu til at glemme alt om at løbe omkring med dyrene og opføre sig som en vildmand.

“Ved du hvad?” sagde damen en morgen til Enkidu.

“Næ,” svarede han og så forelsket på hende.

“Du kunne tage med mig til Uruk.”

Enkidu rettede sig op og smilede fjoget.

“Ja?”

“Ja,” svarede damen og kyssede ham.

“Det er en stor by, med et tempel og en konge.”

“En konge?”, spurgte Enkidu.

“Ja,” svarede damen. “Han hedder Gilgamesh, og han er stærkere end alle andre mænd.”

Enkidu tænkte sig om. Han gad godt møde kong Gilgamesh for han havde svært ved at forestille sig, at der fandtes nogen, der var stærkere end ham selv. “Okay”, sagde han så og tog damen i hånden. “Tag mig med til Uruk.”

Den dag Enkidu og damen kom til Uruk, skulle der være bryllup i byen. Torvet og de gigantiske bymure var pyntet med blomster. Men folk blev bange for Enkidu og trak sig væk.

“Hvorfor ser alle folk så triste ud? Er der ikke fest?”, spurgte Enkidu.

“Jo, der er rigtig nok bryllup i dag”, svarede damen.

“Men folk er nok lidt skræmte over at se dig. Og Gilgamesh vil altid i seng med bruden den sidste nat, før hun bliver gift. Derfor er stemningen sådan lidt... tryk- ket.”

“Hvad vil han?” udbrød Enkidu vredt. Han kunne næsten ikke tro sine egne ører. I det samme fik Enkidu øje på Gilgamesh, der var på vej ind i brudens hus.

“Stop!” brølede Enkidu. Han løb hen og stillede sig i vejen for den enorme Gilgamesh.

“Hvis du vil forbi her, så må du først forbi mig.”

Gilgamesh stoppede op. Ingen havde nogensinde talt sådan til ham før. Der blev helt stille på torvet i Uruk. Alle folk holdt vejret og så forskrækket fra Gilgamesh til Enkidu.

Gilgamesh fór frem og flåede i Enkidu for at få ham væk. Men Enkidu var stærkere end Gilgamesh havde regnet med. Han var ikke lige til at rokke. Til Gilgamesh' store overraskelse skubbede Enkidu ham tilbage.

Folkene på pladsen gispede, og nogle skyndte sig væk. De havde aldrig før set nogen gøre modstand mod Gilgamesh.

Han slog med det samme en knytnæve mod Enkidus ansigt og slåskampen bølgede frem og tilbage. De to store mænd slog, sparkede og hev i hinandens skæg. De asede og masede. Først så det ud som om Gilgamesh ville vinde, men så havde Enkidu pludselig overtaget og derefter igen Gilgamesh.

Til sidst lå de begge udmattede og forslåede på jorden uden at kunne rejse sig. Det gjorde folk lettede. Ingen andre var kommet noget til, men hvordan ville Gilgamesh reagere?

Efter en tid kiggede de to kamphaner på hinanden og på en anden måde, end de havde gjort tidligere. Langsomt rakte de hænderne frem mod hinanden og hjalp med stort besvær hinanden på benene igen.

“Krammer de nu pludselig hinanden?” spurgte en lille pige, der havde stået bævende bag et hushjørne sammen med sin far. Men ingen kunne svare hende, for de var også i tvivl.

Til sidst slap Gilgamesh taget om Enkidu. Han så på ham.

“Jeg orker ikke at slås mere,” sagde han så.

Enkidu rettede sig op: “Det gør jeg heller ikke. Men det var en god kamp.”

De to kæmper omfavnede i stedet hinanden og fra da af, var de hinandens bedste venner. Hurtigt blev det sådan, at den ene ikke kunne leve uden den anden.

Det var som om, at Enkidu kunne få uroen i Gilgamesh' hjerte til at lægge sig.

Når Gilgamesh blev vred, lagde Enkidu sin behårede arm over sin vens to meter brede skuldre, så de sænkede sig.

Gilgamesh blev en meget mere rolig og bedre konge af at have fået en ven.

Enkidu og Gilgamesh' venskab var ikke kun, noget man lagde mærke til i byen Uruk. Det gjorde gudinden Ishtar også.

Ishtar var nemlig blevet forelsket i Gilgamesh, og hun fulgte de to venner tæt. Hun så Gilgamesh og Enkidu tage ud på eventyr for at kæmpe mod farlige monstre. Hun så dem vende hjem. Trætte, tilfredse og møgbeskidte. Og hun så Gilgamesh tage sit tøj af, vaske sit filtrede hår og tage sin krone på hovedet.

“Åh, Gilgamesh”, sukkede Ishtar og dukkede op ud af det blå på Gilgamesh' badeværelse.

"Du er er altså en flot fyr. Gift dig med mig. Vær min mand, så vil jeg være din kone."

Gilgamesh så på Ishtar og sagde: "Som om jeg ville gifte mig med dig! Du er som en kulde, der ikke kan få is til at fryse. Du er som en sko, der gnaver sin ejers fødder. Du behandler alle dine elskere som skidt. Tak, men nej tak. Jeg vil aldrig giftes med dig!"

Gudinden blev rødglødende af raseri. "Det her skal du få betalt, Gilgamesh!" sagde hun og forsvandt.

Ishtar gik grædende op til sin far, himmelguden Anu.

"Far!, Gilgamesh bliver ved med at fornærme mig. Giv mig Himmelyren, så jeg kan dræbe ham.

"Rolig, min pige", forsøgte Anu. "Måske er der noget om snakken. Mange af dem, du forelsker dig i, kommer galt afst..."

"Hvis du ikke giver mig himmelyren NU, så smadrer jeg Underverdenen, så alle de døde stiger op og æder de levende".

"Jamen, Ishtar...", prøvede Anu, men uden held. Ishtars øjne skød lyn.

"Giv mig den Himmelyr NU!

Sådan fik Ishtar fat i Himmelyren.

Himmelyren var en kæmpe stor skabning. Når den fnøs, åbnede jorden sig, så træer, huse og mennesker forsvandt i dybet.

"Nu skal du høre, Himmelyr", sagde Ishtar og klappede den på mulen. "Nu går vi til Uruk. Vi skal vise Gilgamesh, hvad der sker, når man siger nej til mig." Ishtar og Himmelyren begav sig afsted mod Uruk.

Fra byens mure fik Gilgamesh og Enkidu øje på dem. De så hvordan tyren, med jævne mellemrum fnøs, så jorden åbnede sig og slugte alt omkring sig. 100 mand her og 200 mand der.

Enkidu og Gilgamesh kiggede på hinanden.

"Du har virkelig gjort hende vred," sagde Enkidu til Gilgamesh. "Hvis ikke vi gør noget, ender det med, at hele byen bliver ødelagt."

Gilgamesh nikkede. "Jeg tror, jeg ved, hvad vi skal gøre. Men vi er nødt til at komme meget tættere på tyren."

Som sagt så gjort. Enkidu nærmede sig Himmelyren. Han sprang op på den og tog fat om dens lange horn. Himmelyrens sjaskende savl ramte ham i hovedet, og dens haledusk piskede ham på ryggen. Det var svært, men han holdt den i et fast greb.

"Nu, Gilgamesh!" råbte han. "Stik dit sværd ind her i nakken bag hornene.

Gilgamesh løftede sit mægtige sværd og ramte tyren lige i nakken. Blodet sprøjtede til alle sider, og tyren faldt om med et brag.

“Det lykkedes,” råbte Enkidu begejstret. Gilgamesh så glædesstrålende på ham. “Ja, vi er for vilde! Kom lad os, skære dens hjerte ud og ofre det til guderne.”

Et skrig flængede luften. Det var Ishtar, der havde set det hele fra toppen af Uruks mure.

“Jeg hader dig, Gilgamesh! Først tramper du på mit hjerte, og nu dræber du min tyr. Du kan vente dig.”

Ishtar stampede på muren af sorg og vrede. “Det her kommer du til at fortryde, Gilgamesh, dit bæst!”

Enkidu så op på hende og sagde overlegent: “Hvis vi havde kunnet fange dig, så havde vi også slået dig ihjel. Smut med dig.”

Gilgamesh og Enkidu så på hinanden og så begyndte de at grine.

Ydmyget og vred forlod Ishtar Uruk. Hun kastede et sidste blik på den døde Himmelyr og hvædede for sig selv:

“Vi to er langt fra færdige med hinanden, Gilgamesh. Jeg skal nok få hævn over dig.”

Det sidste hørte Gilgamesh og Enkidu ikke. De havde travlt med at fejre deres sejr. Gilgamesh skar tyrens store horn af. Bagefter fik han alle i Uruk til at synge: “Gilgamesh er den smukkeste og stærkeste i landet her”.

Da de havde sunget og festet et godt stykke tid, sagde Gilgamesh tilfreds: “Hold op, hvor er vi seje, Enkidu. Tænk, at vi dræbte selveste Himmelyren!”

Men til Gilgamesh’ store overraskelse kom der intet svar.

“Enkidu?”, råbte han og så ud over den festglade menneskemængde. “Min ven. Hvor er du?”

Enkidu var der ikke. Gilgamesh ledte og ledte og fandt ham til sidst i sengen.

Enkidu var lige vågnet, og han så helt forkeret ud i ansigtet.

“Hvad sker der, Enkidu?” spurgte Gilgamesh.

“Jeg ved det ikke, Gilgamesh. Jeg sov, og jeg drømte noget frygteligt - noget med en kæmpe dør, som jeg talte med. Den var så stor, at jeg ikke kunne åbne den” Enkidu gned sig i øjnene.

“Og der var også noget med guderne. De var der allesammen.”

Enkidu tav og så alvorlig ud. Så sagde han: “De bestemte, at jeg skulle dø, fordi vi havde slået Himmelyren ihjel.”

“Det er bare en drøm, Enkidu”, sagde Gilgamesh.

Men Enkidu var stadig bange. Han vidste nemlig, at drømme tit fortalte noget om det, der kom til at ske i fremtiden.

Det var som om, den uhyggelige drøm blev siddende i Enkidu hele næste dag. Den bredte sig som en sygdom i hans krop. Enkidu kom ikke ud af sengen, og den ene dag tog den anden. Han fik høj feber og blev dårligere og dårligere.

“Det skal nok gå, Enkidu!” sagde Gilgamesh, selvom han selv blev mere og mere bekymret.

“Tænk på alle de virkelige farer, som vi sammen har overvundet. Hold fast i mig. Her! Tag min hånd!”

Enkidus hånd var kold og våd af sved.

“Kom nu, Enkidu! Du er min bedste og eneste ven. Tænk på, at vi har dræbt selveste Himmelyren. Så kan sådan en smule feber ikke være så slem.”

Men Enkidu svarede ikke, og han åbnede heller ikke øjnene.

“Enkidu!”

Gilgamesh lagde en hånd på hans hjerte. Det bankede ikke mere.

***

“NEJ! ENKIDU!” skreg Gilgamesh, så det rungede gennem Uruks gader.

“Du må ikke dø fra mig, Enkidu. Kom tilbage!”

Men Enkidu var og blev død.

Gilgamesh rejste sig og begyndte at vandre rundt om Enkidus dødsleje. Han skreg og græd. Rev sit hår ud i totter og smed det på gulvet. Han flåede sit festtøj af og smed det fra sig i væmmelse. Han gik rundt om den døde Enkidu som en løvemor, der er tvunget til at forlade sine unger. I seks dage og syv nætter græd han over Enkidus lig.

Den syvende nat skete der noget. Det skete, mens Gilgamesh lå ind over Enkidus lig og græd. Da han løftede sit hoved for at kigge på sin vens ansigt, så han en maddike, der vred sig ud fra Enkidus rådne næse.

For første gang siden Enkidu var død, kunne Gilgamesh mærke noget andet end sorg. Synet af maddiken, der vred sig i den rådne næse, gjorde nemlig Gilgamesh bange. Han blev pludselig ramt af angst for selv at skulle dø og rådne op som sin ven Enkidu.

“Enkidu, min ven. Jeg forlader dig nu. Jeg vil ikke dø. Jeg vil finde ud af, hvordan man bliver udødelig. Gilgamesh’ stemme rystede.

“Jeg har hørt om en mand, som er udødelig. Ham vil jeg finde. Han må vide, hvad jeg skal gøre.”

Gilgamesh drog afsted. Han var bange, og det havde han aldrig prøvet før. Han gik afsted for at nå til verdens ende. Han havde hørt, at der boede en mand, som var blevet udødelig. Han hed Uta-napishti og måtte kunne hjælpe.

Gilgamesh gik i mange dage. Endelig kom han til kysten. Det var ikke verdens ende, men nu kunne han ikke komme længere. Gilgamesh satte sig ned i sandet.

“Hvordan skal jeg kunne nå til verdens ende og Uta-napishti uden hjælp?” tænkte han ved sig selv.

I det samme hørte han stemmer. Ud af en skov kom en gruppe mænd gående. De råbte og pegede ud mod havet.

Gilgamesh kunne se, at der lå en båd derude.

“Den båd må jeg have fat i!”, tænkte han. Gilgamesh kom hurtigt på benene.

Han greb sin økse og trak sit sværd op af bæltet.

Han sneg sig ind på mændene for at stjæle deres båd.

Da han var kommet tæt nok på dem, brølede han højt og svingede med øksen og sværdet.

En efter en faldt mændene til jorden. Til sidst stod der kun én tilbage. Den stakkels mand rystede over hele kroppen ved synet af Gilgamesh.

“Skån mig”, stammede han skræmt. “Så skal jeg hjælpe, hvis jeg kan.”

“Jeg vil have din båd! Jeg vil have, at du skal sejle mig til verdens ende.”

“Men hvad vil du der?” spurgte manden.

“Der bor jo kun Uta-napishti og hans kone. Og de får aldrig gæster.”

“Det er lige præcis Uta-napishti, jeg skal tale med,” brølede Gilgamesh.

Han viftede truende med sværdet under næsen på den skræmte mand.

“Du skal sejle mig hen til ham. NU!”

Manden sank en klump, inden han svarede.

“Jamen, det kan jeg slet ikke.”

Gilgamesh spærrede vredt øjnene op.

“Hvad sagde du?” råbte han så.

Den stakkels mand rystede.

“For at komme til verdens ende skal man krydse Dødens Farvand.”

Gilgamesh forstod ikke, hvad manden talte om.

“Dødens Farvand?” sagde han vredt og ruskede manden.

“Ja, for at komme til Uta-napishti skal man over Dødens Farvand. Hvis man rører vandet, bliver man lam. De mænd, som du lige har dræbt, de var lavet af sten. Derfor kunne de røre vandet uden at blive lamme. Jeg er bådsmænd, og mændene hjalp mig med at komme over Dødens Farvand. Uden dem er det næsten umuligt.” Bådsmænd dukkede sig, bange for at Gilgamesh ville slå ham ihjel. Men der skete ingenting.

Gilgamesh lod i stedet sværdet og øksen falde til jorden. Manden så undrende på ham.

“Hvad sker der?” Gilgamesh svarede ikke. Han stirrede bare tomt ud i luften.

“Du ser ikke ud til at have det så godt,” fortsatte manden. “Hvad er der i vejen?” Gilgamesh satte sig tungt ned på jorden og så på manden.

“Jeg er Gilgamesh, Uruks konge. Jeg er nødt til at komme hen til Uta-napishti. Han er den eneste, der kan hjælpe mig.” Bådsmænd var stadig bange for Gilgamesh, men han satte sig alligevel ned ved siden af ham.

“Hvorfor skal du hen til Uta-napishti?” spurgte han nysgerrigt.

Og så fortalte Gilgamesh om Enkidu, om Ishtar, der blev vred, om Himmeltieren og om gudernes straf.

Gilgamesh var blevet en helt anden, mens han havde fortalt sin historie. Han sad med hænderne i skødet og ansigtet vendt mod jorden. Helt trist og stille.

“Men hvad har det med Uta-napishti at gøre?”, spurgte bådsmænd forsigtigt.

“Uta-napishti er det eneste menneske i verden, der er blevet udødelig som guderne. Jeg vil finde ham og spørge, hvordan jeg bliver udødelig.”

Men hvorfor?” spurgte manden for tredje gang.

“Fordi...” Gilgamesh hviskede næsten “... fordi jeg er blevet bange for at dø...”

Da bådsmænd havde hørt Gilgamesh’ historie, fik han medlidenhed med ham. “Måske kan jeg alligevel hjælpe dig. Hvis vi sammen fælder 300 træer derhenne.” Bådsmænd pegede på skoven bag dem. “Så kan vi lave lange stager, som vi kan bruge til at skubbe os hen over Dødens Farvand. Så behøver vi ikke at røre det farlige vand.”

Gilgamesh rettede sig op. Det var som om, et håb var blevet tændt i ham. Han kunne stadig komme til verdens ende. Hurtigt kom han på benene.

“Den klarer jeg nemt,” sagde han og dunkede manden i ryggen.

Gilgamesh løb ind i skoven, og inden længe havde han hugget 300 stager og snittet håndtag på dem.

De to mænd sejlede afsted i båden.

Det gik stærkt. På tre dage havde de rejst lige så langt, som andre ville nå på halvanden måned.

Da de nåede til Dødens Farvand, fortalte bådsmænd Gilgamesh, hvad han skulle gøre:

“Tag den første stage. Lad ikke din hånd røre Dødens Farvand. Så bliver den lam.”

Gilgamesh tog den første stage. Han skubbede båden frem, men for ikke at røre vandet måtte han give slip på den. Den første stage forsvandt bag dem ned i det sorte dyb. Gilgamesh gøs og tog den anden stage, den tredje og så videre. Efter 45 kilometer var der ikke flere stager. Og de var stadig ikke nået helt frem.

“Hvad nu?” råbte Gilgamesh. “Der er ikke flere stager!”

Bådsmanden tænkte sig om.

“Tag din skjorte af og brug den som sejl!”

Gilgamesh tog sin skjorte af og stillede sig som en kæmpe menneske-mast på den lille båd.

Vinden tog fat i skjorten og førte båden med de to mænd det sidste stykke hen over Dødens Farvand mod Uta-napishti og Verdens ende.

Gilgamesh kneb øjnene sammen, og langt ude i horisonten fik han øje på land. Da båden kom tættere på, kunne Gilgamesh se, at der stod en lille krumbøjet skikkelse og så på dem.

“Uta-napishti!” råbte Gilgamesh og sprang i land.

Den gamle mand så forbløffet op.

“Hvem er du?”

“Jeg er Gilgamesh, Uruks konge.”

“Hvorfor er du kommet den lange vej hertil?” spurgte Uta-napishti undrende og så på Gilgamesh.

“Vi får aldrig besøg, efter vi er flyttet helt herud på den anden side af Dødens Farvand.”

Og så fortalte Gilgamesh om Enkidu, hans bedste ven, der døde. Om Ishtar, der blev vred, om Himmelyren og om gudernes straf.

Gilgamesh tog en dyb indånding og så alvorligt på Uta-napishti.

“Det er derfor jeg er her. Jeg ville finde dig - oh, Uta-napishti den store - fordi jeg selv er blevet bange for at dø. Og jeg har hørt så mange historier om dig.

Du er den eneste, der har overlevet den store oversvømmelse. Jeg har hørt, at du er udødelig, men...

“Men... hvad?” spurgte Uta-napishti.

“Men nu hvor jeg ser dig, så ser jeg, at du ikke er noget særligt. Du er jo bare et helt almindeligt menneske? Så hvordan gik det til, at du overlevede den store oversvømmelse og blev udødeliggjort af guderne?”

“Jeg vil gerne fortælle dig historien”, sagde Uta-napishtis med alvorlig stemme.

“Men det er vigtigt, at du forstår, at guderne gav mennesket både livet og døden, og at de hører sammen. Hvilken dag du skal dø, holder de dog for sig selv.”

“Men du er jo ikke død?” udbrød Gilgamesh. “Hvordan gjorde du det?”

Uta-napishti så opgivende på Gilgamesh.

“Kom, så finder vi et godt sted at sidde. Det er en lang historie.”

Sammen gik de op mod Uta-napishtis hytte. Da de havde sat sig, gik Uta-napishti i gang med at fortælle:

“Det hele begyndte med, at guderne syntes, at menneskene i en by, der hed Shuruppak, larmede for meget.

Guderne ikke kunne ikke engang sove. Menneskene var ganske enkelt for irriterende.

“Det kender jeg godt”, sagde Gilgamesh og tænkte på, hvordan han selv havde været.

“Ja, og så ville guderne straffe menneskene,” fortsatte Uta-napishti.

“Det kender jeg også godt”, sukkede Gilgamesh og tænkte på sin døde ven, Enkidu.

“Guderne besluttede at oversvømme byen og en gang for alle sætte en stopper for larmen,” fortsatte Uta-napishti tålmodigt. “Men for at det skulle virke, lovede guderne hinanden, at ingen af dem måtte sige noget om planen til menneskene.”

Uta-naphisti holdt en finger op foran munden, for Gilgamesh skulle lige til at afbryde ham igen.

“Lad mig nu fortælle. Historien bliver bedre på den måde, Gilgamesh.”

Lidt modvilligt holdt Gilgamesh sig tilbage, og Uta-naphisti fortalte videre.

“Guderne havde jo lovet ikke at sige noget til menneskene om den store oversvømmelsesplan. Det løfte havde guden Ea også givet, selvom han ikke var enig i beslutningen om at oversvømme byen.”

“Men, hvordan...?”

“Gilgamesh!” Uta-napishti så strengt på ham.

“Undskyld,” sagde Gilgamesh lidt flov. Uta-napishti fortsatte.

“Ea havde ligesom de andre guder lovet ikke at sige noget. Han havde bare ikke lovet noget om ikke at fortælle om planen til en sivvæg. At jeg så sad på den anden side af væggen og kunne høre det hele, var jo ikke hans skyld.”

Uta-napishti blinkede til Gilgamesh, der trak på smilebåndet.

“Snedigt fundet på af guden Ea.”

“Ja, og heldigt for mig,” sagde Uta-napishti. “Ea fortalte mig...”

“Mener du ikke Ea fortalte sivvæggen?” spurgte Gilgamesh med et smørret smil om munden.

“Jo, selvfølgelig. Ea fortalte sivvæggen, hvordan man kunne bygge en stor båd og på den måde overleve oversvømmelsen. Og det gjorde jeg så”.

“Byggede du den selv?” spurgte Gilgamesh og kom til at kigge lidt for længe på den gamle mands tynde arme.

“Ja... altså sammen med en masse håndværkere”, fortsatte Uta-napishti.

“Den skulle være kæmpestor. Indenfor på skibet var der seks etager. Jeg smurte båden ind i olie og tjære, og så var den klar.

Jeg lastede den med alt, hvad jeg havde. Alt det som jeg skulle bruge for at starte nyt liv efter oversvømmelsen. Alle mine slægtninge og alle håndværkerne, der havde været med til at bygge båden.

Til sidst lod jeg også både tamme og vilde dyr komme ombord.

Pludselig så jeg, at en uhyggelig storm trak op på himlen over os. Alt hvad der var lyst, blev mørkt. Torden og lyn splintrede himlen. Regnen væltede ned, og jorden blev oversvømmet.

I seks dage og syv nætter blev båden kastet omkring på vandet, før stormen lagde sig. Efter en tid stødte vores båd på land på Gådebjerget. Vi var så lettede allesammen. Nogle af os begyndte at græde.

I syv dage sad skibet fast på bjerget, og der var stadig vand så langt øjet rakte. Alle mennesker og alt liv på jorden var druknet.

Jeg tænkte, at jeg kunne sende en fugl ud. Hvis den ikke kom tilbage, måtte det være tegn på, at vandet var ved at forsvinde, og vi kunne komme i land et sted. Jeg hentede først en due og slap den fri. Der gik ikke længe, så kom den tilbage. Så hentede jeg en svale og slap den fri. Den fandt heller intet sted at lande, så den kom også tilbage til båden. Til sidst hentede jeg en krage. Den fløj afsted og vendte ikke tilbage."

Nu kunne Gilgamesh ikke tie stille læn- gere.

"Det var ret smart fundet på, det med fuglene."

"Ja, det var ikke helt dumt," svarede Uta-napishti.

"Men hvad skete der så?" Gilgamesh lænede sig frem mod Uta-napishti.

"Da kragen ikke kom tilbage, vidste jeg, at den måtte have fundet land et sted. Jeg skyndte mig ud på Gådebjergets top for at ofre til guderne. Jeg tændte røgelse til dem, som tak for, at vandmasserne var stoppet og stormen holdt op.

Guderne kunne dufte røgelsen. Nogle af dem var glade for, at vi havde overlevet, men ikke alle. En enkelt af guderne blev vred, da han så båden. Han beskyldte de andre guder for at have brudt deres aftale om ikke at advare menneskene. Heldigvis rejste guden Ea sig op og forsvarede mig. Han sagde, at planen om at oversvømme byen havde været dårlig fra start af, og at guderne kunne have gjort mange andre ting for at stoppe menneskenes larm."

"Og hvad skete der så," spurgte Gilgamesh, der var ved at gå til af spænding.

"Guderne lyttede heldigvis til Ea. Den øverste gud tog mig og min kone i hånden og førte os ud af båden" fortsatte Uta-napishti.

"Vi knælede for ham, og han rørte vores pander og velsignede os. Han sagde, at før havde vi tilhørt menneskene, men nu skulle vi være guder og bo i det fjerne ved verdens ende."

Uta-napishti kiggede på Gilgamesh:

"Ja, sådan gik det til, at jeg blev udødelig."

"Var det det?," spurgte Gilgamesh nysger- rigt. "Rørte guden bare ved jeres pander, og så var I udødelige?" Gilgamesh tog sig til panden.

"Ja... altså, det var jo ikke "bare" det, sagde Uta-napishti lidt fornærmet. "Jeg havde overlevet en oversvømmelse - altså jordens undergang nærmest".

"Nå, ja, men du fik jo også hjælp", sagde Gilgamesh kækt.

"Det kan du selvfølgelig have ret i, Gilgamesh. Guderne hjalp mig, men tror du virkelig, at de vil hjælpe dig med at blive udødelig?" Uta-napishti så spørgende på Gilgamesh.

Smilet falmede om Gilgamesh' mund. Uta-napishti havde ret. Han var jo stadig uvenner med guderne.

Gilgamesh så bedende på Uta-napishti. "Er der ikke noget som helst, du kan gøre?"

"Ha! Du ville alligevel aldrig kunne holde dig vågen i seks dage og syv nætter," fløj det ud af munden på Uta-napisthi.

Gilgamesh spidsede ører.

"Så det kan lade sig gøre?"

Uta-napishti fortrød straks, at han var kommet til at tale over sig. Han sukede.

"Ja, der er en måde. Hvis du kan holde dig vågen i seks dage og syv nætter, så kan du blive udødelig."

"Det kan jeg da sagtens" pralede Gilgamesh. "Som om det skulle være svært".

Han satte sig på hug og spærrede øjnene op. Han var lysvågen, syntes han selv. Men der gik ikke lang tid, før Gilgamesh faldt i en dyb søvn.

Uta-napishti rystede overbærende på hovedet.

"Tænkte jeg det ikke nok. Unge mennesker kan ikke løse de simpleste opgaver."

Han lod den siddende Gilgamesh sove og gav sin kone besked om at bage et brød. Det skulle hun gøre hver dag, så længe Gilgamesh sov.

Brødene blev lagt ved siden af Gilgamesh. På den måde kunne Gilgamesh se, hvor længe han havde sovet, når han vågnede igen.

Da det endelig skete, lå der seks brød ved siden af Gilgamesh.

Uta-napishtis kone var i gang med at bage det syvende.

"Hvad er det, her dufter af?" spurgte Gilgamesh, mens han strakte sig og gæbte.

"Brød," svarede Uta-napisthi.

"Har du sovet godt?"

"Arh, jeg faldt vist kun lige i søvn et kort øjeblik. Det tæller ikke."

Uta-napisthi pegede på de seks brød.

"Hver dag har min kone bagt et brød og lagt det her ved dig."

Gilgamesh så forvirret på brødene.

"Det kan ikke passe!"

"Jo, se her, Gilgamesh. Det her brød er helt muggent, og det her brød er stenhårdt. Du har sovet i syv dage."

"Nej!" nærmest hviskede Gilgamesh, da det langsomt gik op for ham, hvad der var sket.

"Kan jeg så aldrig blive udødelig? Skal jeg dø som Enkidu?"

Uta-napishti nikkede.

"Det er sådan, det er, Gilgamesh. Nu laver vi et varmt bad til dig, finder noget rent tøj, og så skal du rejse hjem til din by Uruk og ikke komme her igen."

Gilgamesh var ulykkelig, men Uta-napisthi var hverken til at hugge eller stikke i.

Da han et stykke tid senere havde været i bad og fået nyt og rent tøj på, sagde han farvel.

Gilgamesh gik ned til bådebroen, hvor bådsmændene ventede. Sammen lagde de fra land, og Gilgamesh bøjede nedslået sit hoved.

På bredden stod Uta-napisthi og hans kone og så efter båden.

“Du kan ikke være det bekendt,” sagde konen så. “Tænk på, hvor langt Gilgamesh har rejst for at komme hertil. Hvor mange farer han har skullet overvinde. Og så sender du ham bare tomhændet hjem.”

Uta-napisthi så på sin kone og pegede på bunken af gammelt brød ved sin side. “Jamen, han bestod jo ikke prøven. Han faldt i søvn med det samme. Der er ikke noget, jeg kan gøre.”

Konen tog Uta-napisthis hånd og så kærligt på sin mand.

“Er du helt sikker?”

Uta-naphisti gav op. Hans kone havde det med at have ret.

“Giiiiil-gaaaa-meeesh!” råbte han og vinkede. “Giiiiil-gaaaa-meeesh! Kom tilbage. Jeg skal fortælle dig noget.”

Ude på båden hørte Gilgamesh sit navn blive råbt, og han løftede hovedet. Han troede ikke sine egne øjne, da han så Uta-napisthi stå inde på bredden og vifte med armene. Gilgamesh så på bådsmændene.

“Siger han, at jeg skal komme tilbage? Det tror jeg, han gør!” svarede bådsmændene.

De vendte straks båden, og kort tid efter stod han igen på land sammen med Uta-naphisti.

“Var der noget, som du ville fortælle mig?” spurgte Gilgamesh forpustet.

“Ja,” sagde Uta-napisthi. “Kom med. Der findes en særlig plante, der hedder Hjerteslagets plante. Den ligner en tidsel, og den har stikkende torne.”

“Hvor?” spurgte Gilgamesh og så sig omkring.

“Hør nu hvad jeg siger, Gilgamesh. Hvis du spiser planten, kan du genvinde din livskraft. Du kan blive ved med at være ung.”

Gilgamesh' øjne lyste.

“Hvor er den? Jeg vil have den plante.” Uta-napishti rystede på hovedet.

“Det bliver ikke let. Planten vokser på bunden af Verdensdybet.”

Gilgamesh lod sig ikke afskrække. Han gik med det samme i gang med at grave en dyb brønd. Da den var så dyb, at den blev fyldt med vand, bandt Gilgamesh store sten rundt om sine ankler. Han tog en dyb indånding og lod sig trække ned i brønden af de tunge sten. Længere og længere ned kom han, indtil han til sidst mærkede bunden af Verdensdybet under sine fødder.

Gilgamesh så sig omkring og fik øje på planten. Den så ud præcis, som Uta-napisthi havde sagt.

Gilgamesh tog fat om planten og rev den op. Bagefter skar han rebet til stenene over og svømmede opad.

Nu var Gilgamesh klar til at vende hjem til Uruk igen. Med sig havde Gilgamesh nemlig Hjerteslagets plante, der kunne give han ungdommen tilbage.

Gilgamesh havde rejst over vand og nu også over land i mange dage. Sammen med bådsmændene havde han kurs mod Uruk.

En dag slog de lejr tæt ved en kilde. Mens de spiste frokost sagde Gilgamesh til bådsmændene: “Ved du hvad?”

Bådsmændene rystede på hovedet.

Gilgamesh fortsatte: “Når vi kommer til Uruk, så finder jeg en gammel mand, der kan få lov at smage på planten først. På den måde kan jeg se, om det virker. Hvis han bliver ung igen, så spiser jeg også planten. Smart, ikke?”

Gilgamesh tyggede tilfreds af munden. “Nå, men nu vil jeg gå ned til kilden og bade.”

Da han kom ned til kilden, tog han tøjet af og lagde Hjerteslagets plante i græsset.

Men Gilgamesh var ikke den eneste, der var ved kilden den dag.

Mens han havde travlt med at vaske sig, gled en slange nemlig lydløst gennem græsset. Den fik øje på Hjerteslagets plante og stjal den. Lige så stille, som den var kommet, lige så stille forsvandt den igen. Der hvor hjerteslagets plante før havde ligget, lå nu kun en slangeham.

Da Gilgamesh kom op fra kilden, tog han sit tøj på igen. Men da han ville tage Hjerteslagets plante, kunne han ikke finde den.

Han ledte og ledte, men den var der ikke. Gilgamesh begyndte at græde. Tårerne strømmede ned ad kinderne på ham.

Alt havde været forgæves. Han havde rejst til verdens ende og tilbage igen, uden at være kommet tættere på udødeligheden. Han kunne lige så godt have været blevet i Uruk.

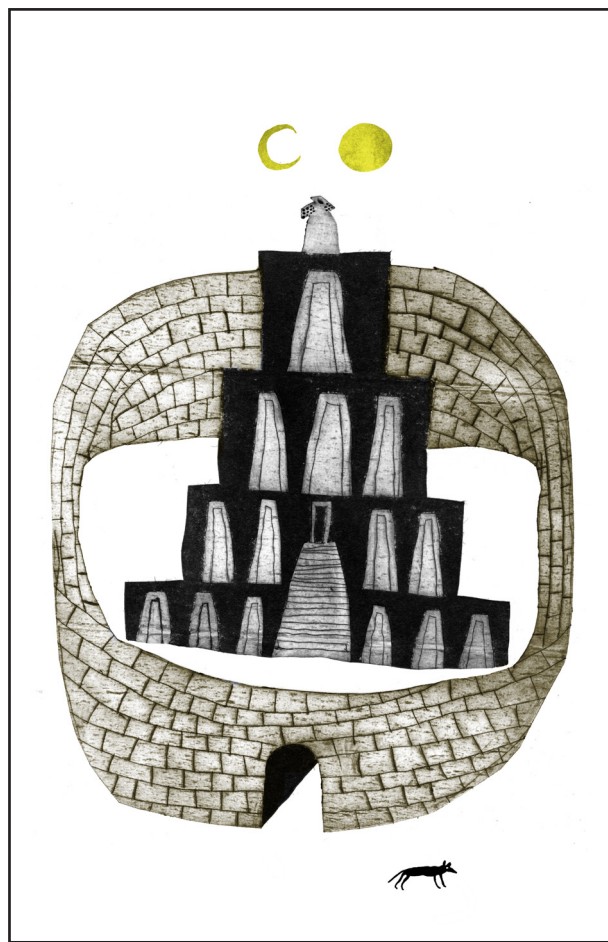
Der, ved kilden, fandt bådsmændene den sønderknuste Gilgamesh.

"Hvad er meningen med det hele?" Gilgamesh så fortvivlet op på bådsmændene. Der kom ikke noget svar.

De pakkede deres ting sammen og gik det sidste stykke vej til Uruk.

De kravlede op på bymuren og så ud over byen Uruk.

Gilgamesh så på sin by. Den bredte sig vidt omkring. Han stod lidt og tænkte, og så sagde han til bådsmændene:

"Uruk er en stor og mægtig by, og jeg er dens konge. De her mure vil stå som monumenter længe efter, jeg er død."

Bådsmændene nikkede og Gilgamesh fortsatte:

"Det samme vil historierne om mig, min ven Enkidu og min søgen efter at blive udødelig. På den måde vil man kende mit navn om mange tusind år. Kan man ikke kalde det udødelighed?"